

НОМИНИРАНИ В НАЦИОНАЛНИЯ КОНКУРС ЗА НАГРАДИ „ИКОНОМИКА НА СВЕТЛО” ЗА 2016 Г.

Категория „За нормативен акт или административна практика, които водят до ограничаване на сивата икономика и подобряване на бизнес средата“

- **Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ - за осъществяване на ефективен контрол по спазването на законодателството в областта на труда и трудовата мобилност.**

Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ осъществява постоянното и ефективно инспектиране на предприятия от всички икономически дейности за гарантиране спазването на Кодекса на труда, Закона за здравословни и безопасни условия на труд, както и Закона за насърчване на заетостта.

„Главна инспекция по труда“ се стреми към устойчиво повишаване на ефективността на своя контрол, като търси и въвежда в дейността си иновативни подходи не само за контрол, но и за информиране и консултиране на работодателите и работещите. Осъществяват се системни проверки в предприятията с цел противодействие и превенция на сивата икономика във всичките ѝ проявления.

- **Министерство на финансите на Република България - за приоритетната работа през 2016 г. на Министерството на финансите за повишаване на събираемостта на приходите, за ефективност на публичните разходи и за осигуряване на прозрачност при изпълнението и отчитането на бюджета, както и за неговото балансиране като резултат от предприетите мерки.**

Министерството на финансите разработи и прилага успешно „Единна национална стратегия за повишаване на събираемостта на данъците, справяне със сенчестата икономика и намаляване на разходите за спазване на законодателството“. Благодарение на ясната визия на стратегията и предприетия план за действие бяха реализирани конкретни законодателни и административни мерки за справяне със сивата икономика и значително беше повишена събираемостта на данъчните приходи в бюджета чрез засилено междуинституционално сътрудничество, координация и обмен на информация, както на национално ниво, така и с други държави членки на ЕС и трети страни. Разработени са и са приложени успешно законодателни мерки за борба и превенция на сивата икономика – ограничаване на разплащанията

в брой, усъвършенстване на фискалния контрол върху движението на стоки с висок фискален риск и на контрола върху движението и доставките на течни горива от производител и вносител до краен потребител, промяна в режима на деклариране и определяне на данъка върху превозните средства и др.

- **Национална агенция за приходите - за организираната Лотария с касови бележки на НАП, в която гражданите участваха с фискалните бонове на закупени от тях стоки и услуги.**

Целта на Лотарията беше да се популяризира сред обществото важността на издаването на касов бон като начин за предотвратяване на сиви практики като укриването на обороти от търговците. Друга полза е повишаването на разбирането сред гражданите, че издаденият документ за закупени стоки и услуги може да служи не само за фискални цели, но и като основание за предявяване правото на рекламация при неудовлетвореност от предоставена стока или услуга.

Данните на НАП след края на играта показват пълно изпълнение на поставените цели, както и ръст на приходите от преки и косвени данъци и подобрена информираност на обществото. Очаква се прекият фискален ефект за хазната за периода на цялата кампания да надхвърли 30 млн. лв. В играта бяха регистрирани над 51 милиона касови бележки на стойност над 670 млн. лв.

- **Център за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност при МС (БОРКОР) и Елеонора Николова, и. д. директор на Центъра - За изготвянето на доклади, които анализират корупционните възможности в различни сфери на обществено-икономическия живот и предлагат комплекс от мерки за борба с неформалната икономика и специално за доклада по проект "ТЕЛК и инвалидни пенсии" - <http://borkor.government.bg/bg/page/483>, който разкри сериозни злоупотреби и източване на обществени фондове чрез системно предоставяне на инвалидни пенсии на лица без такива права.**

Центърът за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност към Министерски съвет (БОРКОР) е аналитичен орган в областта на превенцията на корупцията. Институцията използва редица научни методи и техники, за да изследва корупционния риск в зони с висок корупционен потенциал. Анализират се слабите места в централната и местна администрация - на законодателно, организационно и личностно равнище, които въздействат негативно върху свободната стопанска инициатива и лоялната конкуренция. Институцията изготвя и антикорупционни становища по законопроектите на изпълнителната власт.

БОРКОР използва специално разработена за нуждите на анализите информационна система, която подпомага дейността на експертите и гарантира неутралност на резултатите и липса на конфликт на интереси. При прилагането на предложенията на Центъра по разработените проекти ще се спестят реални средства на данъкоплатеца, ще се намали административната тежест, ще се ограничат корупционните практики и ще се изсветли сивия сектор.

Категория „За личност или организация, допринесла за ограничаване и превенция на неформалната икономика посредством активна позиция“

- **Бойко Атанасов, заместник-министър на финансите на Република България, бивш изпълнителен директор на Националната агенция за приходите - за цялостен принос в борбата с данъчно-осигурителните нарушения и повишаване на данъчните приходи**

Г-н Бойко Атанасов има цялостен принос в борбата със сивите практики в данъчно-осигурителните отношения. Неоспорима е неговата работа за устойчиво увеличение на събираемостта на данъчно-осигурителните приходи, главно чрез насърчаване на доброволното деклариране и плащане, но и чрез поставянето на ясно измерими цели пред данъчния контрол – организирането на ревизиите и проверките, както и контролните кампании по време на туристическия сезон на принципите на управление на риска. Работата на г-н Атанасов в НАП е насочена към създаването на ясна стратегия за оценка на данъчните рискове, планиране на адекватни мерки за третирането им и измерване на постигнатия напредък. Извън съмнение е, че развитието на електронните услуги и модерните способности за комуникация между НАП и клиентите ѝ също способстват за намаляване на дела на неформалната икономика.

- **Браншова камара на дървообработващата и мебелната промишленост /БКДМП/ - за съвместни дейности и собствени инициативи за ограничаване и превенция на неформалната икономика в дървопреработващата и мебелната промишленост.**

БКДМП, съвместно с АИКБ, създаде и предложи приемането на Закон за производителите на мебели - за създаване и поддържане на публичен регистър. В него се вписват коректните производители на мебели и по този начин се насърчава борбата със сивите практики. Сивата икономика е един от основните проблеми в секторите дървообработване и производство на мебели, като застрашава развитието на добросъвестните предприемачи.

Управителният съвет на БКДМП отстоява активна позиция пред държавните институции за намиране на решения за ограничаване на сивата икономика и по-специално в мебелната и дървообработващата промишленост. БКДМП регулярно организира и провежда регионални срещи с предприятия от бранша по повод неформалната икономика в сектора. Създадена е и работна група за категоризация на дървопреработвателните предприятия, което ще доведе до ограничаване на незаконната дейност в бранша.

В изпълнение на активните дейности за ограничаване и превенция на неформалната икономика БКДМП разработи и подаде проект „Нормативни мерки и добри практики за преодоляване на измами и сивия сектор в дървопреработващата и мебелната промишленост“ към Olaf European Anti-Fraud Office.

- **Българска национална асоциация „Активни потребители“ - за предотвратяване на сивите практики, свързани с некачественото производство на хранителни продукти и активното медийно отразяване на свързаните с това проблеми.**

Българска национална асоциация „Активни потребители“ извършва голям брой тестове в национални и чужди лаборатории на храни и хранителни продукти и информира потребителите за съответствието с посоченото на етикета им, като по този начин се предотвратяват сивите практики да се печели от влагането на необявени, по-евтини и некачествени заместители на очакваните от потребителите продукти. Активно се провеждат кампании за тестването на отделни продукти и Асоциацията е трайно ангажирана за медийното разгласяване на резултатите. В досегашната си дейност Асоциацията има издадени множество информационни материали в полза на потребителите, които повишават информираността на широката общественост и по този начин спомагат за борбата с неформалната икономика. Обучението на потребителите и хората активно ангажирани с потребителските проблеми и съдействие при нарушени потребителски права и интереси са едни от основните приоритети в работата на Асоциацията.

- **Институт за пазарна икономика - за активна позиция и редица изследвания и анализи на икономически политики, водещи до ограничаване и превенция на неформалната икономика.**

Институтът за пазарна икономика (ИПИ) съблюдава години наред принципна и последователна позиция срещу неформалната икономика. Номинацията на Института за награда „Икономика на светло“ е и за поредицата от изследвания и анализи, предлагащи решения в икономиката, които да елиминират мотивите на предприемачите за прилагане на „сиви“ и неформални икономически практики.

Философията на Института за пазарна икономика – търсене на решения в духа на „икономиката на здравия разум“, прави ИПИ съюзник на каузата на борбата със сивата икономика. Пледирайки за ниски данъци, ИПИ непрекъснато настоява за ограничаване на сивата икономика, за формализиране на „сивата“ икономика, за повишаване на събираемостта на приходите от преки данъци, ДДС, митнически сборове и акцизи. Придържайки се към „Кривата на Лафер“, показваща връзката между размера и събираемостта на данъците, в ИПИ разбират особено добре необходимостта от ограничаване на неформалната икономика и работят в тази насока със свои средства.

Категория „За журналист или медия, допринесли за промяна на обществените нагласи към нетърпимост към неформалната икономика“

- **Веселин Дремджиев и ТВ предаването „Денят с Веселин Дремджиев“ - за задълбочения коментарно-аналитичен подход на предаването и водещия към актуални и важни за прозрачността в реалната икономика теми, процеси, тенденции, събития и личности във вътрешната политика, дипломацията, икономиката, финансовите и фондовите пазари, бизнес развитието, IT технологиите, научните открития.**

Предаването “Денят с Веселин Дремджиев” е коментарно-аналитичен поглед към най-важните и интересни актуални теми в България и по света. Неговата сила е в това, че дава възможност на зрителите да се запознаят с причините за едно събитие или очертаваща се тенденция във вътрешната политика, дипломацията, икономиката, финансовите и фондовите пазари, бизнес развитието, IT технологиите, научните открития, дори и важните спортни и културни новини. В предаването има голямо присъствие и на мнения, които са споделяни в профила на предаването в социалните мрежи. Силата на “Денят с Веселин Дремджиев” е в откровения, спокоен, но цветен диалог с богата палитра на интересни и компетентни участници в предаването, които излизат от празното говорене и компенсират темпото на събитията с обяснение на тенденциите, които стоят зад тях. В „Денят“ звучат мнения и анализи на видни българи - анализатори, работещи в международни институции, също така участват и чужди дипломати, работещи в България. Предаването е утвърдено като сериозен и аналитичен източник на информация, работещ в посока изграждане на висока икономическа култура у зрителите си, печелейки ги като съмишленици в борбата със сивия сектор с активна гражданска позиция.

- **Николай Лефеджиев – журналист, ТВ Европа - За обективно отразяване на проблемите, свързани с ограничаване и превенция на неформалната икономика**

Г-н Николай Лефеджиев е български журналист с богат опит в директните ефирни програми на електронните медии у нас. Работил е в радиостанциите: „Тангра“, „Експрес“, „Витоша“ и като водещ на предаванията „Бизнес линия“ и „Темите“ по телевизия “Европа”. Съдържанието на тези програми се отличава с траен и задълбочен интерес към икономическите теми и събеседници, към проблемите (и най-оптималните им решения) за българския бизнес, към подобряване на нормативната уредба, работата на институциите и обществения климат за стимулиране на стопанската инициатива и по-висок растеж. Актуално се отразяват проблемите и предприетите мерки,

свързани с ограничаване и превенция на неформалната икономика. Чрез диалогичен, непосредствен и разбираем телевизионен език, с висок и талантлив публицистичен заряд, тези предавания представят най-характерните явления и личности в съвременния ни обществено-икономически пейзаж и очертават неговите утрешни проекции.

➤ **Стоян Георгиев – журналист, БТВ - за разследвания за корупция, имотни измами, злоупотреби с общински средства и др.**

Г-н Стоян Георгиев е един от най-силните разследващи репортери в телевизията у нас. Работи в БТВ от 10 години. Първият му репортаж за телевизията е мащабно разследване под прикритие, с което се пресича канал за трафик на антики от България към Великобритания, а избличените трафиканти са осъдени. Сред репортерските му находки са и разследване на начина, по който функционират фирмите, регистрирани в Британските Вирджински острови, и подставените лица, представени за инвеститори у нас, „гнилите ябълки” в съдебната система, злоупотребите с обществени поръчки "по мярка", схемите с имотни измами в България и много други. Воден от професионален интерес, за около месец става учител по английски под прикритие в 85-то СОУ в София. Г-н Стоян Георгиев е носител на отличието за разследваща журналистика на фондация „Радостина Константинова” за 2014 г. и 2017 г., както и на наградата на българския омбудсман за журналисти, които чрез своята работа допринасят за разкриването на прояви на лоша администрация или нарушения на правата на гражданите от държавни и общински органи и др.

➤ **Телевизия Bloomberg – България, журналист Ивайло Лаков, предаване „Светът е бизнес“ и „Клуб Investor” - за обективно поднесена ежедневна икономическа информация и теми свързани с ограничаване на неформалната икономика.**

Г-н Ивайло Лаков във всяко предаване представя гледните точки на бизнеса по ключови за индустрията теми. Задълбоченият анализ на проблемите от българската и световната икономика се представя аргументирано и плуралистично. Отразява се актуалната икономическа ситуация в страната, представят се достъпни икономически анализи и се повишава информираността на обществото за икономическите процеси. Телевизия Блумбърг и г-н Ивайло Лаков имат цялостен и системен принос в обективното отразяване на тенденциите и развитието в българската икономика и борбата с неформалната икономика и корупционните практики.